

ผลของการฝึกการแก้ปัญหาตามแนวของเคอซูริลลาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

นางสาววาลิกา สุขวิเศษ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-338-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF PROBLEM SOLVING TRAINING BASED ON D'ZURILLA'S
TECHNIQUE ON MATHEMATICS ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA
STUDENTS WITH LOW ACHIEVEMENT

Miss Valika Sukvisas

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-338-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการฝึกการแก้ปัญหาตามแนวของเดอซูริลลาที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถม
ศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

โดย นางสาววาสิกา สุขวิเศษ

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

Signature

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Signature

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร บงกิตติกุล)

Signature

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

Signature

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.คัคนางค์ มณีศรี)

Signature

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรันดร์ แสงสวัสดิ์)

วาลิกา สุขวิเศษ : ผลของการฝึกการแก้ปัญหาตามแนวของเดอซูริลลาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (THE EFFECT OF PROBLEM SOLVING TRAINING BASED ON D'ZURILLA'S TECHNIQUE ON MATHEMATICS ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA STUDENTS WITH LOW ACHIEVEMENT) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 123 หน้า. ISBN 974-632-338-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการฝึกการแก้ปัญหาตามแนวของเดอซูริลลาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ระดับชั้นละ 10 คน รวมเป็น 30 คน โดยสุ่มมาเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ระดับชั้นละ 5 คน งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบมีกลุ่มควบคุมทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ในระหว่างการทดลองนั้นนักเรียนกลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกการแก้ปัญหาตามแนวของเดอซูริลลา ส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับการฝึกการแก้ปัญหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมทางการเรียนที่เป็นปัญหาหลังการทดลองน้อยกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

ภาควิชา.....จิตวิทยา
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C342895 : MAJOR EDUCATIONAL PSYCHOLOGY
KEY WORD: PROBLEM SOLVING TRAINING / MATHEMATICS ACHIEVEMENT /

PRATHOM SUKSA STUDENT

VALIKA SUKVISAS : THE EFFECT OF PROBLEM SOLVING TRAINING BASED
ON D'ZURILLA'S TECHNIQUE ON MATHEMATICS ACHIEVEMENT OF PRATHOM
SUKSA STUDENTS WITH LOW ACHIEVEMENT. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
SOMPOCH IAMSUPASIT, Ph.D. 123 pp. ISBN 974-632-338-5

The purpose of this research was to study the effect of problem solving training based on D'Zurilla's technique on mathematics achievement of Prathom Suksa students with low achievement. The subjects were 10 Prathom Suksa four students, 10 Prathom Suksa five students, and 10 Prathom Suksa six students from Wat Weruwanaram School. Each student was randomly assigned into the experimental group and the control group with five each in each level. Pretest-Posttest Control Group Design was used in this study. The students in experimental group were received problem solving training based on D'Zurilla's technique while the students in control group were not.

The results show that :

1. Students in the experimental group get scores on mathematics learning achievement at the end of the treatment phase statistically significant higher than students in the control group. ($p < .05$)
2. Students in the experimental group get scores on achievement behavior at the end of the treatment phase statistically significant higher than students in the control group. ($p < .05$)
3. Students in the experimental group have problematic academic behavior at the end of the treatment phase lower than students in the control group.

ภาควิชา.....จิตวิทยา
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อผู้คิด.....*Kim Jant*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งท่านได้ให้โอกาสที่ดีและคำแนะนำต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์มาด้วยดีตลอดซึ่งผู้วิจัยรู้สึกตระหนักถึงคุณค่าในสิ่งที่อาจารย์มอบให้ และโอกาสนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ชুমพร ยงกิตติกุล ผศ.นิรันดร์ แสงสวัสดิ์ และ อ.ดร.คัคณางค์ มณีศรี อาจารย์ผู้ให้แนวทาง ให้คำแนะนำ ตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีคุณค่าสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ คณะผู้บริหารโรงเรียนวัดเวฬุวนาราม พี่ ๆ โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม น้องและพี่ ๆ โรงเรียนรัตนจินะอุทิศ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุน กำลังใจและความห่วงใยแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณेमอร กฤษณะรังสรรค์ และคุณทิวัลย์ สุทิน พี่ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณกิ่งดาว กลิ่นจันทร์ คุณนรดี กิจบุรณะ และคุณทรายทอง ตั้งวงศ์ถาวรกิจ พี่และเพื่อนที่เป็นกัลยาณมิตรที่ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำวิจัย ให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์ รวมทั้งให้ความเอื้ออาทรและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

และท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ที่อยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จของผู้วิจัย ที่ให้ความรัก ความเมตตา ความห่วงใย ความอบอุ่น และเป็นผู้สร้างกำลังใจที่ดีที่สุดให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอระลึกถึงพระคุณของคณาจารย์ที่อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงปัจจุบัน

วาสิกา สุขวิเศษ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ณ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
ปัญหาในการวิจัย	28
ตัวแปรในการวิจัย	28
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	28
สมมติฐานในการวิจัย	28
คำจำกัดความในการวิจัย	29
ขอบเขตของการวิจัย	30
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	31
2 วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล	32
กลุ่มตัวอย่าง	32
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	32
การออกแบบการวิจัย	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
วิธีการดำเนินการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
การนำเสนอข้อมูล	42
3 ผลการวิจัย	43
4 การอภิปรายการวิจัย	69
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	75
รายการอ้างอิง	80
ภาคผนวก ก	85
ภาคผนวก ข	88
ภาคผนวก ค	97
ภาคผนวก ง	119
ประวัติผู้เขียน	123

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงขั้นตอนระยะดำเนินการทดลอง	40
2 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในระยะก่อนการทดลอง	44
3 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในระยะหลังการทดลอง	45
4 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในระยะก่อนการทดลอง	46
5 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในระยะหลังการทดลอง	47
6 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระยะก่อนการทดลอง	48
7 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระยะหลังการทดลอง	49
8 แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการทำแบบทดสอบย่อย วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9	แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการทำแบบทดสอบย่อย วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง.....52
10	แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการทำแบบทดสอบย่อย วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง.....55
11	แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการทำแบบทดสอบย่อย วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง.....5
12	แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการทำแบบทดสอบย่อย วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง.....59
13	แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการทำแบบทดสอบย่อย วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง.....60
14	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความ สามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใน ระยะก่อนการทดลอง..... 64
15	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความ สามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใน ระยะหลังการทดลอง..... 65
16	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบ บันทึกการสังเกตตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะทดลอง..... 66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนจากแบบการรายงานตนเองต่อ พฤติกรรมทางการเรียนที่เป็นปัญหาของนักเรียนกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมในระยะทดลอง..... 67

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการทำแบบทดสอบ ย่อยวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง.....	54
2. แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการทำแบบทดสอบ ย่อยวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง.....	58
3. แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความถูกต้องในการทำแบบทดสอบ ย่อยวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระยะเส้นฐานและระยะทดลอง.....	62